

Hushållnings
sällskapet

Pressmeddelande

2020-05-28

Ny fältrapport: Vallskörd på gång och lågt svamptryck

Vallskörden är i startgroparna i stora delar av Sverige och analyserna ser lovande ut. Eftersom det varit kallt och torrt ganska länge är svamptrycket inte så högt än, men med det regn som kom i helgen och ökande temperaturer kan bilden snabbt bli en annan, likaså för insekterna. Det kalla vädret med frostnätter har påverkat lantbrukarna i olika grad, från katastrof i jordgubbsodlingar och bortfrusen sparris till väldigt liten påverkan i spannmålen.

Vallskörden har påbörjats i varierande grad i stora delar av landet och med det varmare väder som nått oss nu, räknar man med att skörden är fullt igång i nästa vecka i de sydliga delarna av landet. De analyser som gjorts visar bra energivärden samt fibervärde och proteinvärde som är på väg upp.

I Jämtland har gräset precis börjat växa och de som planerar att ta tre skördar kommer förmodligen att ta förstaskörden om två till tre veckor. I Bollnästrakten blir skörden senare än normalt på grund av att det varit kallt, men man räknar med att vara i gång om knappt två veckor.

I Västsverige rekommenderar rådgivarna att lantbrukarna ska vänta lite med skörden om man har ogödslade vallar.

– Ogödslade fält har mycket svag växtlighet. I dessa fält måste man förstås invänta mer tillväxt. Kombinera prognosklippningar med vägning. Klipp en kvadratmeter och väg, för att då få en uppfattning om den förväntade skörden, säger Martin Niklasson, Hushållningssällskapet Västra, Kungälv.

Försök med sent sådda vallgrödor

Hushållningssällskapet gör en del försök med valltema, bland annat har man lagt upp ett såtidförsök, som finns på tre platser i landet. Förutom Länghem, Västergötland, finns de i Närke och Skåne. Försöket går ut på att se möjligheter för senare sådd av klöver och lusern. Detta för att utforska om man kan så klöver och lusern tillsammans med höstsäden. Man testar tre olika tidpunkter; augusti, september och oktober. Tidigare försök visar på bra etablering för dessa grödor under juli. Preliminärt visar resultaten på att i Skåne har vi plantor kvar i alla såtidpunkter men för Närke och Västergötland finns bara bra bestånd för såtidpunkten augusti.

Lågt tryck av svamp och insekter

Hittills har svamptrycket i spannmål och höstraps varit lågt, tack vare att det varit kallt och torrt. Dock har man på olika platser i landet sett vetets bladfläcksjuka, DTR, framförallt i fält där man odlar vete efter vete och med mycket växtrester på ytan. Med det varma vädret

som är på ingång och regnet som kom föregående helg, kan bilden snabbt bli en annan. I Skåne har man sett gulrost i specifika sorter, men det har ännu inte varit aktuellt att behandla. I höstrapsen är det tvetydigt med bomullsmögel, de kalla nätterna har hållit tillbaka svampen medan nederbörden har ökat trycket.

Även insektstrycket har hittills varit lågt, men med värmen kan exempelvis fritflugan bli ett problem i sent sådd havre och i majs. Den nya skadegöraren kornflugan har syns till i södra Halland och Skåne.

– När det gäller den nya skadegöraren i vårmete, kornflugan, har man inte sett angrepp än, men man har hittat ett fåtal kornflugor i klisterfällor och inflygningen är på gång. Man räknar med att en första behandling krävs i början av juni och eventuellt krävs en uppföljande behandling. Vårvetet är på väg upp nu, säger Louise Zetterholm, på Hushållningssällskapet Halland, Lilla Böslid.

Jordgubbsodlarna hårt drabbade av frost

De kalla nätterna för ett par veckor sedan har ställt till det för lantbrukarna av varierande grad. I Skåne har jordgubbsodlare drabbats hårt.

– Vi har odlare som har upp till 75 procentiga skador i sina jordgubbsodlingar, medan andra inte alls har skador. Vi brukar säga att det är en månad mellan blomning och skörd och eftersom frosten kom ungefär en månad före midsommar innebär det stora förluster för odlarna. De har helt enkelt färre bär att sälja när priset är som högst, säger Thilda Håkansson på HIR Skåne Horto.

Även skånska färskpotatisodlare drabbades av frosten då potatisens blad frös ner, vilket resulterar i att plantan sätter färre och senare knölar, även om de växer om igen och nya blad växer fram. På Gotland och i Skaraborg har sparrisodlingar drabbats väldigt hårt. I Kalmar gick höstkornet i ax samtidigt med frostnätterna.

– Det har blivit en del frostsador på höstkornet, som gick i ax samtidigt med frostnätterna. Det har gjort att halva axen på sina ställen bränts bort, säger Therese Tarler på Hushållningssällskapet KKB.

Indragna registreringar skapar utmaningar

Tre indragna registreringar av växtskyddspreparat ställer till det för lantbrukarna i vår. I majsodlingen ökar antalet fågelskador eftersom man inte längre får använda Mesurool för betning av utsädet. I sockerbetsodlingen ökar risken för insektsangrepp eftersom man inte längre får beta med Gaucho och i jordgubbsodlingen får man inte längre använda Reglone mot ogräs, vilket gör att man i högre grad och tidigare lägger halm mellan jordgubbsraderna som ett sätt att hålla tillbaka ogräset. Det gör att jorden inte värms upp på samma sätt som om den varit bar och istället ökar risken för köldskador.

[Läs mer i Hushållningssällskapet Fältrapport nr 2 2020](#)

OBS! Frågorna är besvarade 25 och 26 maj. Vi reserverar oss för att läget kan ha förändrats sedan dess. Vänligen kontakta våra rådgivare för dagsfärs rapport. Texter: Boel Trulsson

<https://hushallningssallskapet.se/ny-faltrapport-vallskord-pa-gang-och-lagt-svamptryck/>